

Gang havde det ærede Medlem ikke Brug for at rette en tilsvarende Kritik mod den som den, han nu retter; da var han kun tilfreds med den Maade, hvorpaa vi fra vor Side arbejdede for at muliggøre et godt Forhold mellem Partierne i Krigen's Dage.

Om General Moltkes Raad siger det ærede Medlem, at dette Raad var ogsaa givet i Danmarks Interesse. Men naar han kan sige dette, er det kun, fordi han taber af Syne, hvad General Moltkes Ord gik ud paa. Han fortolker det nu saaledes, at General Moltkes Raad gik ud paa, at Danmark skulde skabe et Militær-væsen, der skabte Sikkerhed til begge Sider. Det er jo ikke det, General Moltkes Raad gik ud paa. Det, General Moltkes Betragtninger munder ud i, er, at man skaber et stærkt Militær-væsen i Danmark, og at Danmark er fuldstændig klar over, at indtræder det afgørende Øjeblik, hvor Krigen mellem England og Tyskland kommer, maa Danmark stille sig paa Tysklands Side; thi hvis Danmark da søger at føre en Neutralitetspolitik, bliver dets Stilling haabløs, da tilintetgøres Danmark. Det er General Moltkes Raad, men dette Raad kan jeg ikke tro, at det ærede Medlem paa nogen Maade mener skulde været givet i Danmarks Interesse. I hvert Fald kan jeg ikke tænke mig, at det ærede Medlem paa nogen Maade mener, at dette Raad er et Raad, Danmark burde have fulgt.

Piper: Nej, den sidste Del af Raadet, at Danmark skulde stille sig paa Tysklands Side, kan jeg ganske vist ikke billige, og selvfølgelig raadede Moltke heller ikke til, at man skulde befæste sig for at kunne værne sig til begge Sider; thi hans Opgave var jo at dække sit Land mod, at de allierede satte sig i Besiddelse af Danmark. Men idet man samlede tilstrækkelige Tropestyrker og anlagde tilstrækkelige Befæstninger i den Udstrækning, som det kunde gøres, virkede det til begge Sider og satte os derigennem i Stand til at føre den Neutralitetspolitik, hvorom vi alle var enige.

Den højtærede Minister sagde, at jeg havde ikke under Krigen kritiseret hans Foranstaltninger. Nej, ikke paa nogen Maade, det gør jeg heller ikke i dette Øjeblik. Det er ikke hans Gerninger under Krigen, jeg kritiserer, men det, at den højtærede Minister selv vil skyde disse Gerninger fra sig, strø Sand paa dem og ade, som de var ugjorte. Hvad Fremti-

den angaar, er den et ubeskrevet Blad, og Forsvarsordningen i Fremtiden har vi ikke paa nogen Maade taget Stilling til endnu. Vi ønsker først at undersøge Forholdene, at overveje dem, derefter tager vi Stilling.

Forsvarsministeren (P. Munch): Det ærede Medlem siger, at han kritiserede ikke mine Gerninger, men derimod mine Ord. Dertil kan jeg svare, at i Krigstiden kritiserede han hverken mine Gerninger eller mine Ord. Baade om mine Gerninger og om mine Ord gælder det, at de er de samme som i Krigstiden, nemlig saaledes, at jeg anvender den bestaaende Lovgivning, samtidig med at jeg udtaler Ønsket om at skabe en Ordning af anden Karakter. Hvad det sidste angaar, kan jeg maaske i det ærede Medlems Udtalelser om, at hans Parti ikke har taget nogen Stilling med Hensyn til Fremtiden, lægge nogen Forhaabning om, at vi er i Stand til at komme til en frugtbar Forhandling paa dette Omraade. Men det kan være, at denne Forhaabning, naar den Tid kommer, vil blive skuffet.

Med Hensyn til General Moltkes Udtalelser sagde det ærede Medlem nu — det var jeg ogsaa paa Forhaand klar over —, at han kunde ikke rette sig efter den sidste Del af det Raad, General Moltke har givet. Men den sidste og den første Del af General Moltkes Raad hører uløseligt sammen. Det er ud fra denne bestemte Forudsætning, at General Moltke giver sit Raad, og Hovedraadet til Danmark er dette: Gør jer klar over, at neutrale kan I ikke blive, I maa ind i Krigen paa en af Siderne, og saa opfordrer jeg jer til at vælge tysk Side. Paa dette Punkt, hvorledes Danmarks Stilling skulde være, er det ærede Medlem ganske uenig — naturligvis — med General Moltke. Men naar saa er, tror jeg ikke, det ærede Medlem med megen Styrke kan plukke en af General Moltkes Forudsætninger for det Raad, han har givet Danmark, ud og sige: Naar vi følger denne Forudsætning, bærer Danmark sig klogt ad.

Piper: Det Raad, General Moltke gav, virkede jo meget heldigt, og det viste sig, at den Forudsætning, som den højtærede Forsvarsminister altsaa mener havde været knyttet dertil, ikke var uløseligt forbundet dermed. Det viste sig, at vi meget godt kunde forblive neutrale og dog følge den første Del af Raadet: at sætte os i Forsvarsberedskab. En Kritik af Ministerens Foranstaltninger under Krigen